



دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه‌ای رشتهٔ پزشکی

عنوان:

بررسی یافته‌های بالینی و آزمایشگاهی در بیماران اینتوبه

شدید COVID-19 بسترهای ویژه بیمارستان

امام خمینی اردبیل از فروردین تا شهریور ماه ۱۳۹۹

نگارش:

فائزه عیوضی

اساتید راهنما:

دکتر حسن قبادی

دکتر جعفر محمدشاهی

/ استاد مشاور:

دکتر محمدرضا اصلانی

آبان ماه ۱۴۰۰

شماره پایان نامه:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بسمه تعالى

گواهی اصالت پایان نامه



دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی استان آذربایجان

اینجانب فائزه عیوضی دانشجوی مقطع دکتری رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می‌نمایم
که:

- این پایان نامه بر اساس شیوه بررسی های تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای آقای دکتر حسن قبادی بوده و بواسطه خودم اثنا

کردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است

و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.

- مسئولیت صحت مطلب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.

- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پاییں تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واکداری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل منوع است.

- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی استاد راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.

- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو

امضا و تاریخ

- بین وسیله اصال و صحت شیوه این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر حسن قبادی استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضا و تاریخ

تقدیم

به نام آن که جان را گفت آموخت خدای را بسی شاکرم که از روی کرم، پدر و مادری فداکار نصیم ساخته تا در سایه‌ی درخت پر بار وجودشان یاسایم و از ریشه‌ی آن ها شاخ و برگ کیرم. والدینی که بودشان تاج انجشاری است بر سرم و ناشان دلیلی است بر بودنم چرا که این دو موجود مقدس پس از پورده‌گار، مایه‌ی هستی ام بوده‌اند، دستم را گرفتنده و در این وادی پر از فراز و شیب زندگی، چکونه راه رفتن را به من آموختند.

آموزگارانی که برایم زندگی و انسان بودن را معنا کردند.

حال این برگ سبزی است تخفه‌ی درویش تقدیم به آستان آمان...

مُشکر و قدردانی

پاس خدای را که سخنوران، درستودن او باتند و شمارندگان، شمردن نعمت‌های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن توانند. اکنون که باید آغازی بر میک پیان بن گارم، بر خود لازم می دانم که از اساتید راهنمای محترم جناب آقای دکتر حسن قبادی و جناب آقای دکتر جعفر محمد شاهی و استاد مشاور گرانقدر جناب آقای دکتر محمد رضا اصلانی به خاطر راهنمایی های ارزشمند نهایت مشکر و قدردانی را نایم.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه	۱
۱-۱- اهداف	۵
۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه	۵
۱-۲-۲- اهداف اختصاصی	۶
۱-۲-۳- فرضیات	۷
۱-۳- تعریف واژه‌ها	۸
فصل دوم: بررسی متون	۹
۲-۱- مبانی نظری	۱۱
۲-۲- بررسی متون	۲۲
فصل سوم: مواد و روش کار	۲۸
۳-۱- نوع مطالعه	۲۹
۳-۲- جامعه مورد مطالعه و روش نمونه گیری	۲۹
۳-۳- روش گردآوری اطلاعات	۲۹
۴- ملاحظات اخلاقی	۳۰
۵- محاسبات آماری	۳۰

۳۱.....	۳-۶ جدول متغیرها
۳۳.....	فصل چهارم: نتایج
۶۰.....	فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری
۶۱.....	۵-۱ بحث
۶۶.....	۴-۵ محدودیت‌ها
۶۷.....	۵-۵ جمع بندی و نتیجه‌گیری
۶۸.....	۶-۵ پیشنهادات
۶۹.....	منابع
۷۴.....	ضمائمه

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۱-۴: فراوانی (درصد) سن در بیماران.....	۳۶
جدول ۱-۲-۴: میانگین \pm انحراف معیار سن براساس جنس.....	۳۶
جدول ۱-۳-۴: فراوانی (درصد) متغیر جنس در بیماران.....	۳۷
جدول ۲-۱-۴: فراوانی (درصد) اطلاعات بیماری‌های زمینه‌ای.....	۳۸
جدول ۱-۳-۴: فراوانی (درصد) علائم بالینی.....	۳۹
جدول ۱-۴-۴: فراوانی (درصد) مرگ و بهبودی.....	۴۰
جدول ۱-۵-۴: میانگین \pm انحراف معیار سلول‌های خونی، هموگلوبین و هماتوکریت	۴۱
جدول ۲-۵-۴: میزان میانگین \pm انحراف معیار پلاکت، دی‌دایمر، PT، PTT، INR.....	۴۲
جدول ۳-۵-۴: میانگین \pm انحراف معیار پارامترهای کبدی.....	۴۲
جدول ۴-۵-۴: میانگین \pm انحراف معیار فاکتورهای التهابی.....	۴۳
جدول ۵-۵-۴: میانگین \pm انحراف معیار قند خون، HbA1C ، اوره ، کراتینین، سدیم، پتاسیم.....	۴۳
جدول ۶-۵-۴: میانگین \pm انحراف معیار فاکتورهای قلبی.....	۴۴
جدول ۱-۶-۴: فراوانی (درصد) کوموربیدیتی‌های توام براساس جنس.....	۴۵
جدول ۲-۶-۴: فراوانی (درصد) علائم بالینی براساس جنس.....	۴۶
جدول ۱-۷-۴: میانگین \pm انحراف معیار سلول‌های خونی و فاکتورهای انعقادی.....	۴۷
جدول ۲-۷-۴: میانگین \pm انحراف معیار یافته‌های هماتولوژیک.....	۴۹
جدول ۱-۸-۴: میانگین \pm انحراف معیار سن براساس پیامد.....	۵۰
جدول ۲-۸-۴: فراوانی (درصد) کوموربیدیتی‌های توام براساس پیامد.....	۵۱

جدول ۳-۸-۴: فراوانی (درصد) علائم بالینی براساس پیامد.....	۵۳
جدول ۱-۹-۴: میانگین ± انحراف معیار سلول‌های خونی و فاکتورهای انعقادی براساس پیام.....	۵۴
جدول ۲-۹-۴: میانگین ± انحراف معیار یافته‌های هماترولوژیک براساس پیامد.....	۵۶
جدول ۳-۹-۴: آنالیز نتایج بر اساس محدوده سن.....	۵۸
جدول ۴-۹-۴: آنالیز نتیج بر اساس طول مدت بستری.....	۵۹

فهرست علامت اختصاری:

ACE: Angiotensin Converting Enzym

ALT: Alanine transaminase

ARDS: Acute respiratory distress syndrome

AST: Aspartate Aminotransferase

CK-MB: Creatine Kinase-MB

COVID -۱۹: Coronavirus disease2019

CRP: C-ReactiveProtein

CT: Clotting Time

DNA: Deoxyribonucleic Acid

ESR: Erythrocyte Sedimentation Rate

FBS: Fasting Blood Suger

HbA_{1C}: HemoglobinA1C

HLA: Human Lukocyte Antigen

ICTV: International committee on Taxonomy of Viruses

INR: International Normalized Ratio

PT: Protrombine Tme

PTT: Partail Thromboplastin Time

RBD: Receptor Binding Domain

SARS: Severe Acute Respiratory Syendrome

SARS-CoV-۲: Severe Acute Respiratory Syendrome Coroavirus 2

RNA: Ribo Nocleic Acid

بررسی یافته‌های بالینی و آزمایشگاهی در بیماران ایتویه شده‌ی COVID-19 بستری در

بخش‌های ویژه بیمارستان امام خمینی اردبیل از فروردین تا شهریور ماه ۱۳۹۹

چکیده

زمینه: سندرم تنفسی حاد جدید ویروس کرونا ۲ منجر به بیماری جدید و کشنده‌ای شده است که بیماری کرونا ویروس ۲۰۱۹ (کووید ۱۹) نامیده می‌شود. اگرچه مطالعات زیادی در ارتباط با بیماران کووید ۱۹ و عوامل دخیل در شدت بیماری در طی این دو سال پاندمی کووید ۱۹ انجام گرفته است، به نظر می‌رسد جهت روش‌شن شدن تمام عوامل دخیل در تاثیرگذاری شدت آن نیازمند مطالعات تکمیلی هستیم.

هدف: لذا هدف مطالعه فعلی بررسی یافته‌های دموگرافیک، بالینی و آزمایشگاهی در بیماران ایتویه شده‌ی کووید ۱۹ بستری در بخش‌های مراقبت ویژه در بیمارستان امام خمینی اردبیل بود.

مواد و روش‌کار: در یک مطالعه توصیفی مقطعی در دانشگاه علوم پزشکی اردبیل از فروردین تا شهریور ۱۳۹۹ در بیماران ایتویه‌ی کووید ۱۹ بستری در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان امام خمینی انجام شد. یافته‌های دموگرافیک، بالینی و آزمایشگاهی تمام بیماران وارد مطالعه شده براساس پرسشنامه جمع آوری و پس از وارد کردن اطلاعات در نرم افزار SPSSV۲۱ آنالیز نتایج با استفاده از آزمون دقیق فیشر و با ملاک $P < 0.05$ گزارش شد.

یافته‌ها: در این مطالعه ۲۳۱ بیمار ایتویه‌ی کووید ۱۹ با میانگین سنی $57/77 \pm 14/69$ و درصد فراوانی ۵۴ درصد جنس مذکر وارد مطالعه شدند. همچنین نتایج نشان دادند که $57/4$ درصد از بیماران ایتویه شده بهبودی حاصل یافته و 43 درصد فوت نمودند. نتایج آشکار ساختند که بیشترین کوموربیدیتی‌ها توما با بیماران کووید ۱۹ ایتویه شده به ترتیب هیپرتانسیون (۶۲/۷ درصد)، دیابت ($34/8$ درصد)، قلبی عروقی ($22/3$ درصد) و سابقه انفارکتوس قلبی

(۱۳/۳ درصد) بودند. هم‌چنین براساس پیامد بیماری نتایج نشان دادند که میانگین سنی افراد فوت شده در مقایسه با افراد بهبودی یافته بیشتر و به لحاظ آماری معنی دار بود. هم‌چنین آنالیز نتایج آزمایشگاهی آشکار ساخت که در افراد فوت شده در مقایسه با افراد بهبود یافته مقادیر لکوسیت ($P<0.01$)، نوتروفیل ($P<0.01$)، دی‌دایمر ($P<0.001$)، AST ($P<0.05$)، لاكتات دهیدروژنانز ($P<0.01$)، تروپونین ($P<0.01$)، فرتین ($P<0.001$ ، $P<0.01$)، HbA1C اوره ($P<0.001$)، کراتینین ($P<0.05$)، و دی‌دایمر ($P<0.001$) بیشتر و به لحاظ آماری معنی دار بودند.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه فعلی نشان داد که کوموربیتی‌های توام با بیماری در بیماران کووید ۱۹ بر شدت بیماری و بویژه بر ایتویه شدن آنها در بخش مراقبت‌های ویژه تاثیرگذار است. از طرف دیگر تغییرات مارکرهای التهابی، کلیوی و کبدی در بیماران ایتویه کووید ۱۹ بر پیامد بیماری تاثیرگذار است که نیازمند توجه و اقدامات درمانی فوری می‌باشد.

کلمات کلیدی: کووید ۱۹، مراقبت‌های ویژه، مرگ و میر، کوموربیدیتی، علائم بالینی، آزمایشگاهی